

Nacka Kommun – Natur och Trafikprocessen
Granitvägen 15, 131 81 Nacka
08-718 80 00

Att:

Ulrika Forsberg
ulrika.forsberg@nacka.se

Revisionsrapport

Hedvig Tengdahl på Miljöstegen har genomfört miljörevision enligt Svensk Miljöbas på Nacka kommun – Natur och Trafikprocessen.

Syftet med revisionen är att säkerställa att Natur och Trafikprocessen:

- efterlever kraven i Svensk Miljöbas
- årligen arbetar med ständiga förbättringar
- genomför konkreta miljöförbättrande åtgärder

Datum för revision	2018-04-06
Datum för godkännande	2018-04-06
Utfärdare	Miljöstegen
Revisor/er	Hedvig Tengdahl, Miljöstegen.
Deltagare på revisionen	Ulrika Forsberg, Dag Björklund, Joanna Asplind, Martin Lindström och René Lennaárd
Är dokumentationen godkänd?	Ja
Är det praktiska miljöarbetet godkänt?	Ja
Avvikelser	-

Allmänna kommentarer:

Revisionens genomförande

2018-04-06 genomfördes en miljörevision av Nacka kommun – Natur och Trafikprocessen. Första delen av revisionen genomfördes på Stadshuskontoret genom samtal med Dag Björklund och Ulrika Forsberg. Tillämpningsrevision genomfördes sedan på verksamheten i Utskogen med medarbetarna Joanna Asplind, Martin Lindström och René Lennaárd.

Nedanför redovisas för de styrkor och svagheter som uppkom inför revisionen, vid dokumentgranskningen, samt vid revisionstillfället.

Styrkor:

- Stort engagemang för miljöfrågor inom samtliga led inom verksamheten.
- En tydlig beskrivning finns av miljöorganisationen gällande: roller, ansvar och befogenheter, som har tagits fram och antagits av ledningen.
- Goda rutiner finns för identifiering av relevant lagstiftning (SMART).
- Miljöledningssystemet är i sin helhet mkt välstrukturerat.
- Samtliga medarbetare har god miljökompetens (genomfört miljökörkortet) enligt utbildningslistan i Miljöutredningen.

- Goda möjligheter att målstyra och följa upp miljöledningssystemets via Stratsys.

Svagheter:

- Miljöutredningen behöver uppdateras och är idag beskriven i en mkt omfattande excelfil.
- Vid Utskogen finns arbetsmiljöproblematik kopplat till lokaler och ventilation, vilket bidrar till som negativa miljöeffekter.
- Svårt att inventera och kontrollera alla kemikalier inom verksamheten.

Sammanfattning av revisionen.

Natur och Trafikprocessen är en verksamhet som består av olika typer av verksamheter under ett och samma "tak". Verksamhetens miljöledningssystem är tydligt och strukturerat och ger en trovärdig och rättvisande bild av det praktiska miljöarbetet. Miljöutredningen är det dokument som främst bör ses över och uppdateras inför nästa års revision och genom separata miljöutredningar skulle det ev. framgå på ett tydligare sätt vilka miljöaspekter de olika enheterna har. Natur och Trafikprocessen är godkända att få ett förnyat miljödiplom from datumet för miljörevisionen.

Efterlever verksamheten kraven i Svensk Miljöbas?	Ja	Nej	Kommentar och avvikelse
3.1 Allmänt	x		Anlitad utfärdare är Miljöstegen.
3.2 Ledarskap, ansvar och delaktighet	x		Enligt dokumentationen: Står det i Miljöutredningen att både Natur och Trafikprocessens ledning samt den politiska ledningen i kommunen är engagerade inom miljöarbetet. Natur och Trafikprocessens ledning har beslutat att samtliga Enhetschefer ska följa upp miljö och arbetsmiljörisiker samt säkerhetsrisiker inom SMART samt att enhetsspecifika åtgärder/aktiviteter ska utföras i Stratsys. Dag Björklund är Natur och Trafikprocessens Direktör och Ulrika Forsberg är utsedd Miljöansvarig och till sin hjälp att driva miljöarbetet finns även en Miljögrupp. Direktör Dag Björklund har antagit en ansvarsbeskrivning gällande miljöorganisationen, som på ett tydligt sätt beskriver samtliga medarbetares ansvar och roller. Bra!
3.3 Miljöutredning	x		Enligt dokumentationen: Finns en aktuell Miljöutredning för hela verksamheten. Kommentar: Se gärna över Miljöutredningen inför nästa revision så att samtlig info stämmer. Det står i den aktuella Miljöutredningen att ni är ca 70 medarbetare men i utbildningslistan redovisas för ca 80 medarbetare. I miljöaspektsbedömningen står även avlopp med som ett 7:de miljöaspektsområde, vilket jag tror bör ha fallit bort vid "avknoppningen" av enheten för vatten och avfall. En fundering som vi också pratade om under revisionen är ifall det skulle vara bättre för er verksamhet att ha tre olika miljöutredningar: en för tjänstemännen i stadshuset,

			en för utskogen och en för nyckelviken. Miljöansvarig på respektive enhet skulle därmed ansvara för respektive miljöutredning och det skulle då ev. bli tydligare vilka miljöaspektsområden respektive enhet har.
3.4 Miljöpolicy	x		Enligt dokumentationen: Ska Natur och Trafikprocessen följa Nacka kommuns Miljöpolicy. Denna policy har kompletterats med en separat strategi som återfinns i Miljöberättelsen och tillsammans uppfyller Miljöpolicyen och strategin kraven i Svensk Miljöbas kravstandard.
3.5 Miljömål och handlingsplaner	x		Enligt dokumentationen: Står det i Miljöberättelsen att miljöarbetet från och med 2018 ska målstyras och arbetas med i Stratsys. Detta styrks via ett utdrag som visar en dokumenterad översikt från Stratsys. Vid revisionen: Demonstrerades Stratsys och innehållande funktioner på ett tillfredställande sätt.
3.6 Rutiner och instruktioner	x		Enligt dokumentationen: Står det i Miljöberättelsen att det i Stratsys ska finnas skriftliga rutiner under fliken för "arbetsstöd". Rutin för riskanalys finns i SMART. Alla enheter genomför årliga riskbedömningar via SMART och Enhetscheferna är ansvariga för dessa och att de följs upp i handlingsplaner i SMART. En rutin för avvikelserlogg har skapats. Rutiner för utbildning, kommunikation, avfallshantering, inköp m.m. finns. En Medarbetarepolicy finns även som bland annat innefattar resor i tjänst.
3.7 Avvikelse och förbättringsförslag	x		Enligt dokumentationen: Finns en dokumenterad rutin för hur avvikelser och förbättringsförslag hanteras.
3.8 Lagkrav	x		Enligt dokumentationen: Finns i Miljöutredningen en sammanställning av de lagkrav som berör verksamheten. Detta ska enligt dokumentationen även finnas i SMART, som månadsvis uppdateras av konsulterna Aptor. Vid revisionen: Demonstrerades Stratsys och innehållande funktioner på ett tillfredställande sätt.
3.9 Nödlägesberedskap	x		Enligt dokumentationen: Beskrivs verksamhetens nödlägesberedskap både i Miljöberättelsen samt i SMART. Verksamheten redovisar även

			<p>de kemikalier som används i separata kemförteckningar. Tillhörande säkerhetsdatablad finns utskrivna och sparade i pärmar på respektive enhet.</p> <p>Kommentar: Gällande Utskogen - se över användandet av kemikalier innehållande PTFE (högfloureradeämnen) då dessa är mkt beständiga och lagras i djur och natur. Fundera också över införandet av en "kem-app" där ni kan mata in era kemprodukter samt ha säkerhetsdatabladen tillgängliga i telefonen.</p>
3.10 Utbildningsbehov och kompetenskrav	x		<p>Enligt dokumentationen: Finns i både Miljöberättelsen och Miljöutredningen. Lista över samtliga medarbetare samt ytterligare kompetenser inom Miljögruppen redovisas. Tydligt och bra!</p>
3.11 Uppföljning och ständig förbättring	x		<p>Enligt dokumentationen: Följs samtlig dokumentation upp årligen och verksamhetens mål och aktiviteter mäts via mätbara indikatorer (numera införda i Stratsys).</p>
3.12 Miljöberättelse	x		<p>Enligt dokumentationen: Dokumenteras en sammanfattning av hela miljöledningssystemet i en Miljöberättelse som är mkt tydlig och välformulerad. Bra!</p>
3.13 Intern och extern kommunikation	x		<p>Enligt dokumentationen: Står det i dokumentet gällande Ledarskap, ansvar och delaktighet hur den interna kommunikationen av miljöarbetet fortgår.</p>
3.14 Ledningens genomgång	x		<p>Enligt dokumentationen: Har Ledningens genomgång genomförts under 2018 där Miljöansvarig var föredragande för Direktör Dag Björklund.</p>
3.15 Revision	x		<p>Hedvig Tengdahl från Miljöstegen är godkänd revisor enligt Svensk Miljöbas.</p>
Övrigt			
Planerade åtgärder i handlingsprogrammet är genomförda alternativt utbytta mot andra åtgärder	x		

Förslag på åtgärder och förbättringar i det kommande miljöarbetet
Miljöledningssystemet
<ul style="list-style-type: none">• Fortsätt arbetet med att lägga in nya relevanta aktiviteter i Stratsys och fundera även om resurser bör knytas till aktiviteterna, så att det framgår hur mkt arbetstid och ekonomiska resurser en aktivitet är förknippad med.• Fundera över relevanta mätbara indikatorer som går att koppla till miljöledningssystemet samt övergripande miljömål.• Uppdatera miljöutredningen (inför nästkommande revision) och fundera över om ni vill ha olika miljöutredningar för: Stadshuset, Nyckelviken och Utskogen.
Utbildning, kompetens och kommunikation
<ul style="list-style-type: none">• Fortsätt arbetet med att skapa ett gemensamt forum för erfarenhets- och informationsutbyte mellan miljöansvariga inom kommunen.• Fundera över om berörda medarbetare skulle behöva genomföra en kemikalieutbildning.
Inköp och leverantörer
<ul style="list-style-type: none">• Fortsätta följa upp miljökrav som ställts i upphandling, levereras det som handlats upp? Uppfyller leverantörerna fortfarande kraven?• Hitta gärna en mätbar indikator knutet till inköp och leverantörer.
Resor, transporter och fordon
<ul style="list-style-type: none">• Öka andelen fordon/leasade fordon som är miljöbilar eller som går på förnybara drivmedel.• Gå igen Medarbetarpolicyn och se efter om miljöaspekten kopplat till resande framgår på ett tydligt sätt.• Fortsätt rutinerna för att minska era transporter, både via möjligheten att avtala leverantörer i närområdet samt gällande medarbetarnas rutiner för samåkning till möten/konferenser m.m.
Energi
<ul style="list-style-type: none">• Fortsätt arbetet med att byta ut belysningen till LED och fundera även över placeringen av ljuskällorna för att minimera antalet armaturer.
Kemikalier
<ul style="list-style-type: none">• Se över vilka kemikalier som används i verksamheten och minska antalet kemiska produkter som används (t.ex. begränsa antalet typer/fabrikat av avfettning och smörjsprayer). Undvik tex preparat innehållande PTFE och andra perflourerade ämnen.• Skapa en "utfasningslista" för bevakning gällande kemikalier som bör fasas ut av miljö- eller arbetsmiljöskäl.• Dialog med leverantörer gällande bra miljöval för kemikalier.• Rutin/policy för godkännande av användning av nya kemikalier och gällande att ta emot varuprover från leverantörer.• Se över användandet av en "kem-app" som förmodligen skulle förenkla inventeringen av era kemikalier. Ett exempel på en leverantör av detta är Eco-online. Säkerhetsdatabladet blir också tillgängliga för medarbetarna direkt i telefonen.

Avfall
<ul style="list-style-type: none">• Se över rutinerna för tömning av el-avfall, så att el-avfallet inte "svämmas över" kärlet. Rekommendationen är att el-avfall som förvaras utomhus förvaras under lock.
Specifikt för Utskogen
<p>Vid revisionen av Utskogen framkom det att stora delar av lokaler ej fungerar på ett tillfredsställande sätt av både arbetsmiljöskäl samt av miljöskäl och att det finns åtgärder som kan göras på Utskogen för att förbättra arbetsmiljön för medarbetarna. Nedanför redovisas förbättringsförslag kopplat till detta.</p> <ul style="list-style-type: none">• Golvet i samtliga verkstadsrum drar till sig smuts och är svåra att städa. Vid städning dammar golven och pga av undermålig ventilation öppnas därför portarna till verkstäderna/lokalerna, vilket medför att värme släpps ut. Dammet som yr runt i lokalerna är en arbetsmiljörisk och detta påverkar även miljön negativt då energiförbrukning till uppvärmning av lokalerna går till spillo.• Se även över placeringen av avfallscontainrarna så att de blir mer tillgängliga för medarbetarna och enklare kan användas vid tippning från bilarna.• Vid revisionen framkom även att medarbetarna vid Utskogen ej längre kan mellanlagra större mängder asfalt. Detta upplevdes som negativt för medarbetarna då man ansåg sig köra fler transporter (till Huddinge) med asfalt och att fordonen som kördes ej hade särskilt hög fyllnadsgrad. Undersök därför om det finns möjligheter att lagra större mängder asfalt på Utskogen för att undvika onödiga transporter.